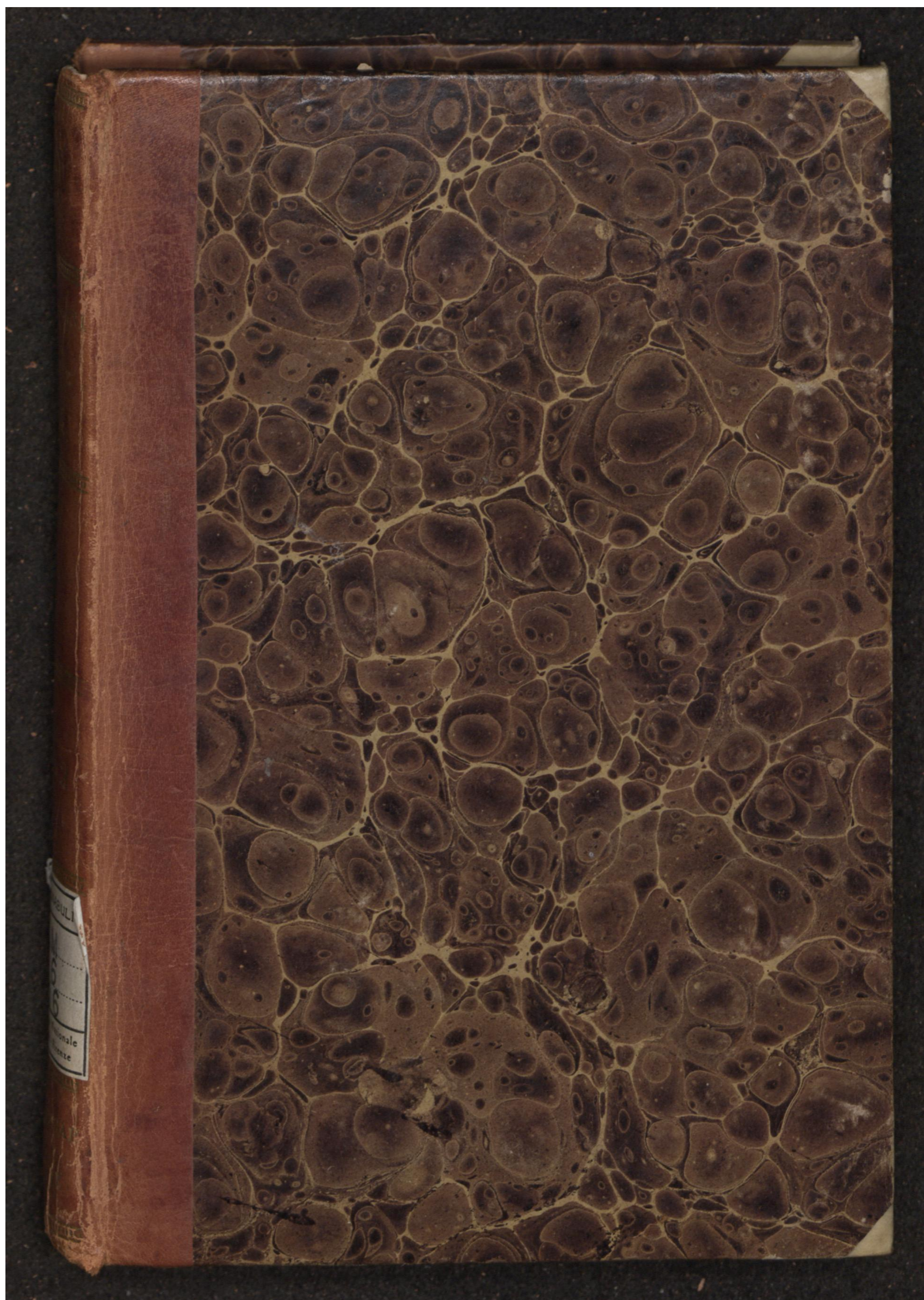
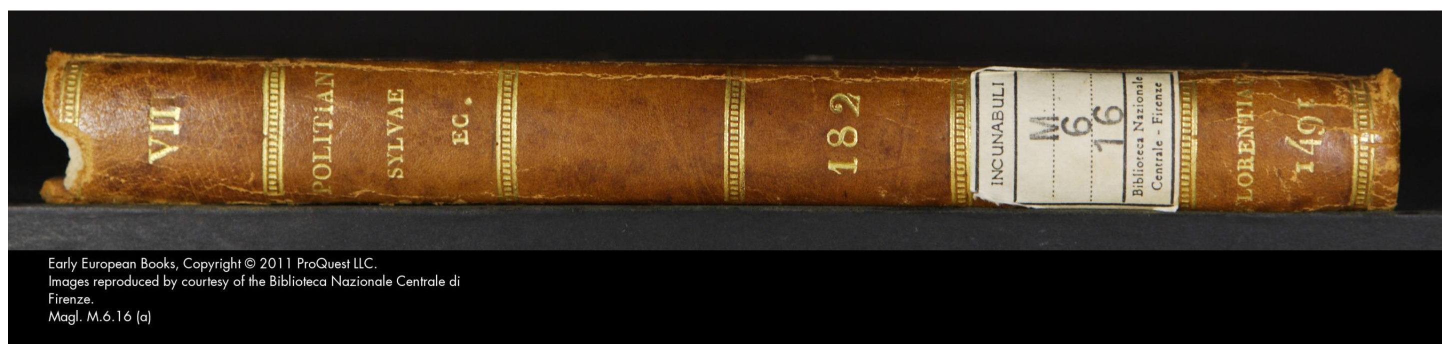
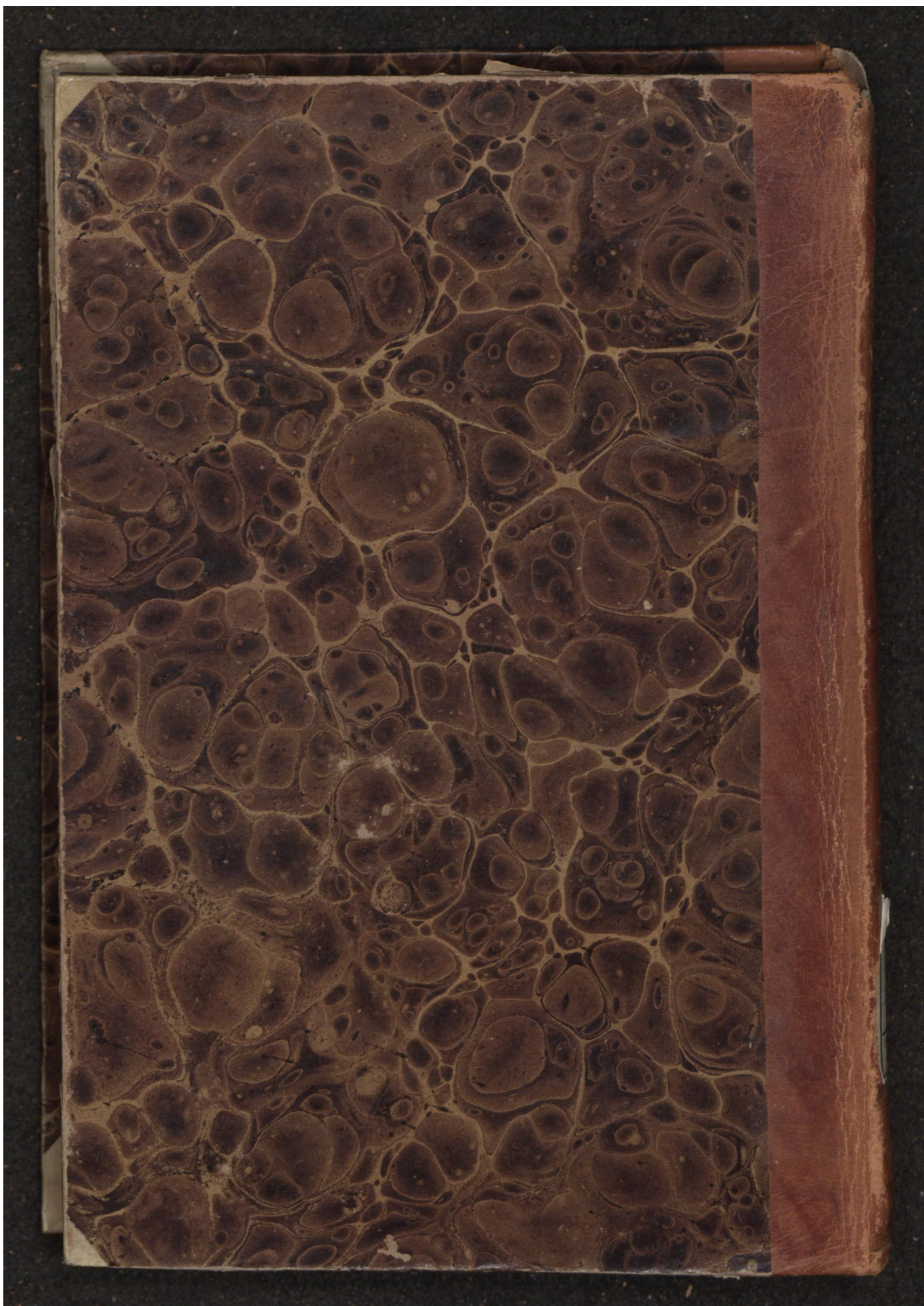
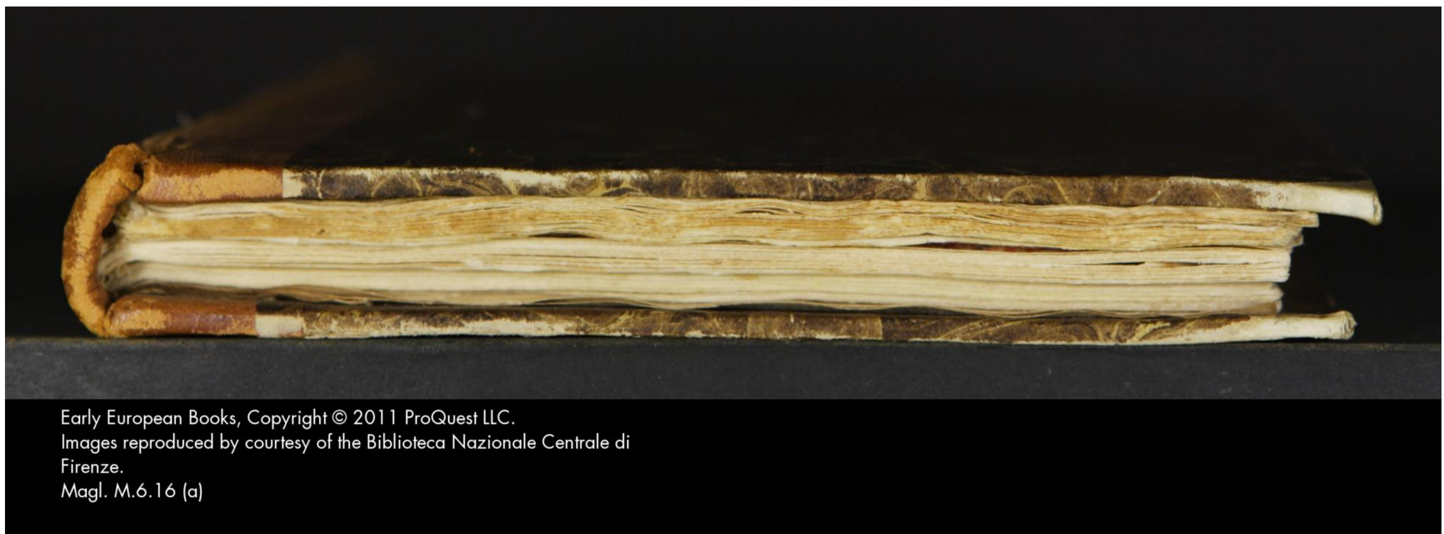



VII
POLITIANI
SYLVAE
EC.
182
INCUNABULI
M
6
16
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze
FLORENTIAE
1491









ANGELVS POLITIANVS:
IACOBO SALVIATO
SVO. S. D.

En Rusticum tibi. Id illi scilicet ab argumento inditū nomen. Tuo cohactu / prodit in uulgum: tibi est uni quidquid acciderit / ĩputaturus. Iam ne sentis q̃ tibi tuendus sit: uel tuo ipsius nomine / uel meo? Tua enim fides in eo: meus honos agitur: cuius quidem & si semper cura apud te / iam inde a pueritia / excubuit: tamen eum tueri nunc uel ob id ipsum impensius debes: quod es nuper: Laurentio Medici: principi uiro: cuius ego / cliens / alumnusq; sum / unus ex omni Florentina iuuentute / gener ascitus. Profer igitur / in tali patrocinio / auctoritatem omnem: adq; gratiam: quam uidelicet tibi: & uiri excellentis affinitas: & tua egregia indoles / morumq; sua uitas / conciliant. Vale: Meq; ut facis / ama.



Angeli Politiani Sylua: cui Titulus Rusticus: in poetæ hesiodi: Virgiliiq; georgicon enarratione pronuntiata.

Rurisopes saturi: gnauoq; agitanda colono
Munera: & omniferę sacrum telluris honorem
Ludere septena gestit mea fistula canna.
Fistula: Mantoæ quam nuper margine ripæ
Ipse renidenti dum dat mihi Tityrus ore
Hac puer Ascræum repete inquit harūdine carmē.
Pan ades: & curui mecum sub fornice saxi
Versibus indulge: medio dum phoebus ī axe est
Dum gemit erepta uiduatus compare Turtur
Dum sua torquati recinunt dictata palumbes.
Hic resonat blando tibi pinus amata susurro:
Hic uaga coniferis insibilat aura cupressis
Hic scatebris salit / & bullantibus incita uenis
Pura coloratos interstrepit unda lapillos:
Hic tua uicinis ludit lasciua sub umbris
Iam dudum nostri captatrix carminis Echo.
Felix ille animi: diuisq; simillimus ipsis:
Quem non / mendaci resplendens gloria fuco /
Sollicitat: non fastosi mala gaudia luxus!
Sed tacitos sinit ire dies / & paupere cultu
Exigit innocuæ tranquilla silentia uitæ
Vrbe procul: uoti exiguus: sortemq; benignus

Ipse suam fouet: ac modico contētus aceruo,
Non spes corde auidas, non curam pascit inanem:
Securus, quo sceptra cadāt: cui dira minentur
Astra, & sanguinei iubar exiciale cometæ.
Non illum fragilis fauor: indocilisq; potenti
Plebs seruare fidem, euectum popularibus auris
Casuro imponit solio, nec ducit hiantem
Huc illuc uanos ostentans porpura fasces.
Non mentem pauet ipse suā, nec conscius omnis
Exhorret strepitus, nec edaci pectora culpa
Carpitur occulte: nō opportunus iniqui
Iudicio uulgi: aut celsa conspectus in arce
Degeneri patet inuidię: non ipse uicissim
Obliquo liuore macet: foetusq; ueneno
Aestuat, adq; aliena oculis bona limat acutis.
R ure agit in uacuo, spatiisq; indulget aperti
Aetheris, aut operi insudans, aut ille supinos
Euadens cursu in montis: hinc scilicet omnes
Gratæ epulæ: nudis acheloū in pocula palmis
Aduocat, excussęq; cibos dant brachia syluæ
Et fessa in duro renouatur membra cubili.
Maior quippe uenit comitata labore uoluptas,
Nec sacias dominam, aut fastidia lenta secuntur.
E rgo neq; imbrifero pallens autumnus hiatu
Nec malus hunc afflat rabioso sirius astro

Sæua ue Rhiphææ labefactant frigora brumæ:
Quippe hyemem excipere/& uentos/cæliq; ruinam
Suetum: adq; octipedem nec opaco uertice cancrũ:
Et ioue sub gelido nocturnos carpere somnos:
Et pede concretas nudo calcare pruinas:
Et perferre sitim/& ieiunia soluere glande/
Et lassare feras cursu/& superare natatu
Torrentem: & uolucri fossam tramittere saltu
Et quercum annosam ferro obturbare bipenni
Tum prædam extorquere lupo: fasciq; maligno
Subiecisse humeros: & iniqui pondera rastri
Prædura tractare manu: & domitore lacerto
Sub iuga cornigeri colla obluctantia tauri
Ducere: & iratis concurrere cominus ursis
Hinc agilis subit ora uigor: robustaq; magno
Pectore uis habitat: fortesq; animosa tuentur
Membra tori: & crudo tendunt se robore nerui.
Hinc facies procera: hinc fronti martius honor.
Quod si bella uocẽt: quis ad aspera prõptior arma?
Aut quis equum sternacem artis fregisse lupatis
Acriori aut fortem mucrone haurire cruorem
Aut torquere sudem: aut neruo exturbare sagittã
Aut præpilatis aciem perrumpere contis?
Quis certet duro agricolæ/seu ducere uallum:
Seu sit opus celso præcingier aggere castra

Seu fronte aduersa tormentum figere ahenum
Quod tonitru horrifico magnas sternentia turres
Ardua fulmineo iaculetur saxa rotatu.
Seu uigil insopnem peragat custodia noctem
Seu tacitum rapiatur iter / seu parcere parto
Conueniat: si fors lenta obsidione premantur?
S cilicet his babylon dextris: nabateaq; regna
Creuerunt. hic mopsopio delectus ab aruo
Miles / achemenium marathonis in æquore persen
Contudit. his adiuta uiris / se Romula tellus
Imposuit mundo: & rerum tractauit habenas.
N unc age / quæ studia agricolis industria sollers
Extudit: adq; operum quanta experientia / dicam.
P rotinus extremo cum iam boreas autumno
Incubuit terris: primo cum frigore tactæ
Labuntur frondes: maternaq; brachia linquunt
Nec cariem cæsæ formidant robora syluæ:
Ecce sagax tacitam uenientis rusticus anni
Curã corde coquit: qua bubus ab arbore plaustrũ
Dedolet: unde iuga / & curuum fabricetur aratrũ.
Nec mora quin ueteris truncata cacumina phagi
Chaoniæq; cadant quercus: nudataq; ramos
Vlmus / & audaci laurus sonet icta securi
Quarum quæq; nouam fumo explorata calenti
Vertitur in faciem / diuersaq; munia tractant.

Continuo, auditus gruis inter nubila clangor
Agricolam citat: & crista spectabilis alta
Auroramq; gallus uocat applaudentibus alis
Excitat ille operum socios: simul horrida cautus
Terga rudi centone fouet: capitiq; galerum
Induitur: crudusq; operit uestigia Pero.
Hinc saturos iungens loris ad aratra iuuencos
Increpitat stimulo, & cantu minuente laborem
Prælongis ferrata terit dentalia sulcis:
Ac late elicibus collectos exprimit imbres
Ieiunamq; fimo tellurem, & rudere pascit.
Tum plenum farris læua seruante canistrum
Semina dispensat parca cerealia dextra:
Quæ ne iacta auidæ populentur grana uolucres
Et prædam sublime ferant! it pone minutus
Sarcula parua tenens puer, & frugem obruit aruo.
Ad cum se eois iam uespertinus ab undis
Extulit arcturus: cum uersicoloribus ardet
Terra comis, rutilosq; interuiret herba colores:
Daulias & getici tandem secura mariti
Ales adest, plausuq; larem, cantuq; salutat:
Rursum inuadit opus: stiuæq; innisus, adunco
Pone nigrescentes proscindit dente nouales:
Quas rapidi soles urant, gelidæq; pruinæ.
Mox ubi iam, sapiens coepit frondescere morus,

Ante quidem sapiēs / nunc ambitiosa / nec ullū
Quæ pariat pomum: sed serica pensa ministret:
Ille aliam adq; aliam culturam dulcis agelli
Pertētans / truncos plantariaq; infodit aruo
Nec pictas lugubre fabas / nec pabula parcit
Veruacto mandare putri: glebasq; bicorni
Persequitur ferro / & secat insuperabile gramen
Et mōtem cædit scrobibus: fortiq; bidente
Terga soli frangit: baccheaq; semina rectum
Explicat in quincuncem / & differit ordine longo
Adq; iterum / adq; iterū terra capita ima frequētat/
Et ramos tondet falce: adq; impune fluentem
Compescit uitem fingens / & robore fulcit
Deciduam / caræq; hærentem in pectore matris
Acclinat subolem sulco / iuxtaq; propagat.
Aut ipso durus genitricis ab ubere flentis
Abscissam rapit / adq; alio traducit alendam.
Quid dicam externis cum se uernacula sucis
Robora nobilitant / peregrinaq; segmine duri
Accipiunt trunci / aut discreto germina libro.
Nanq; oculis oculos non blandi tempora ueris
Iungere: sed mediis gaudet feruoribus æstas.
Aestas cōgestos cereris tritura maniplos:
Aestas absconsum siliqua excussura legumen
Aestas / quā grandes expectāt orrea messes:

Dum coaceruatas euentilet area fruges.
Tum sola puluerei pinguescunt arida campi:
Soluunturq; putres glebæ, ac peritura lupini
Germina parturiunt: tum cliuo rauca sonantes
Eliciuntur aquæ: præcepsq; recumbit agro fons.
P ost ubi iam medio uestigia librat in axe,
Ensifer orion: croceoq; insignis amictu
Aspicit arcturum pulsa pallantias umbra
Sentibus horrentis apit iam uinea sepes:
Aureolamq; metit lentis de uitibus uuam
Vinitor, & foetos rubicũdo nectare fructus.
Quos cõiũx, quos uirgo comes, par uertice matri
Aut cista exportant, aut rasilibus calathiscis.
Nec sentitur onus studio. leuat ipsa laborem
Sedulitas. quin frugiferos curuantia ramos,
Poma sinu, baccasq; ferunt, ficũq;, nucemq;.
Nec nihil addit hyems. nigros tum laurea foetus
Exuitur: tum myrta legunt, glandemq; caducam
Glaucaq; palladiæ destringunt brachia syluæ.
Nocte autẽ ad lychnos, aut iunco texit acuto
Fiscellam, aut crates uirgis, aut uimine qualos
Rusticus: infinditq; faces, & robora ualli:
Dolia quassa nouat: ferramentisq; repellit
Scabritiem: tritaq; docet splendescere cote.
N am quid delicias memorem? q̃q; alta labori

Otia succedant: iam primum obsessa pruinis
Cum iuga floriferi regelauerit aura fauoni:
Suaue serenato rident uaga sidera cælo:
Suaue ciet tardos per sudum luna iuuencos
Ipsa quoque ætherii melius nitet orbita fratris.
Terq; quaterq; manu madidãtes nectare crines
Exprimit: & glebas foecundis roribus implet,
Vecta medusæo titonia præpete coniunx
Alma nouũ tellus uultu nitidissima germen,
Fundit: & omnigenis ornat sua tempora gemmis.
I dalio pudibunda sinus rosa sanguine tinguit:
Nigraq; non uno uiola est contenta colore:
Albet enim, rubet, & pallorẽ ducit amantũ:
Vt sunt orta, cadunt, niue candidiora ligustra.
Nec longum durant calathos imitata patẽtis
Lilia: sed longũ stant porpurei amaranthi.
Hic salaminiaci scribunt sua nomina flores:
Hic gratũ cereri, plenũq; sopore papauer
Oscitat. hic inhiat sibimet narcisus: ad illic
Corycios alit aura crocos: notũq; theatris
Aera per tenerũ flatu dispergit odorem.
Nec iam flameolæ cõniuent lumina caltæ
Nec melilotos abest. tyrium seges illa ruborẽ,
Induit: hic uiuo cespes se iactat in auro:
Hæ niueos: hæ cyaneos superare lapillos

Contendunt herbæ: uernantq; micantia late
Gramina / per tumulos / perq; umbriferas cōualles
Perq; amnis taciti ripas / adq; omnia rident
Omnia luxuriant / & amica luce coruſcant.
Parturiunt ſtipulæ frugem / & genitalibus auris
Peruia / turgeſcunt lactentibus hordea culmis.
Palmes agit rupto lachrymantis cortice gēmas /
Seq; rudes primis monſtrant in uitibus uuæ.
Dulce uirent teneræ modo nata cacumina ſyluę
Succreſcuntq; piæ pullorū examina matri.
Ipſa ſibi ignotas miratur adultera frondes
Arbor / & aſcitis natiuas inſerit umbras.
A uricomæ iubare exorto de nubibus adſunt
Horæ: quæ cæli portas adq; atria ſeruant.
Quas ioue plēa themis / nitido pulcherrima partu
Edidit: ireneq; / diceq; / & mixta parenti
Eunomie: carpuntq; recentis pollice foetus:
Quas inter ſtygio remeans proſerpina regno /
Comptior ad matrem properat / comes alma ſorori
It uenus / & uenerem parui comitant̄ amores:
Floraq; laſciuo parat oſcula grata marito.
In mediis / reſoluta comas / nudata papillas /
Ludit / & alterno terrā pede gratia pulſat.
Vda choros agitat nais: decurrit Oreas
Monte ſuo: linquunt faciles iuga celſa napeæ.

Nec latitat sub fronde dryas. nõ iubila fauni
Fundere: non iunctis satyridare sibila cannis
Nec querulæ cessant tenerum tinnire uolucres.
Fluctibus alcyone: densa philomela sub umbra
Canus olor ripis: tecto uaga plorat hirundo.
Læne susurrat apis: plenoq; saporibus alueo
Candida multiforæ solidat fundamina ceræ:
Colludunt per prata greges: adq; omne beato
Flagrat amore nemus. iuuenem lasciua maritum
Fert equa. fert tergo salientem bucula taurum:
Setigeræq; subant matres. decertat amaror
Fronte aries: auidos olidum pecus accipit ircos
Spectant innisi baculis / gaudentq; magistri.
I nde ubi prægnates partu lucina recenti
Soluit / ut exęquet numero foetura parentes:
Ipse rudem / nec adhuc uestigia certa prementem /
Fert subolé gremio! sed ouem / gracilemue capellã
Enisas humero subit / adq; in stramine molli
Componit sensim pastor / stabuloq; recondit.
Mox ut conualuere / rubos hæc / rupibus altis:
Illa recens campo gramen decerpit aprico
Aut dulcis gelido delibant amne liquores:
Vt sua conclusis ne desint pocula natis
Vtq; fluant plenis diues mulsura papillis.
Subrumi expectant ædiq; agniq; petulci

Cornigerasq; uocant tremulo clamore parentis.
B ruta gregem plenum densis alit uberibus sus
Exporrecta solo / & grunnitu allectat amico
Fellantis: turpiq; luto se ímunda uolutat.
Radices eadem calloso auidissima rostro
Eruit: & bulbum / aut madida se pulte saginat.
F let uitulum mæsta absentem mugitibus altis
Mater: & immensam raucis miserãda querelis
Syluã implet: boat omne nemus: ualles q; / lacus q; /.
Illa nigros late lucos / saltus q; peragrat
Crebra gemens: crebra ad montẽ / stabulũq; reuisit
Tabescens desiderio. non ulla dolorẽ
Pabula / nec salicum frondes / nec gramina rore
Sparsa leuant. nõ quę uiridi uaga flumina ripa
Perspicuam tenui deducũt murmure lymphã.
P rata tener persultat equus / libatq; uolucri
Aequora summa fuga / aut alti subit aspa mõtis
In iuga / saxosũq; amnem pede plaudit inermi:
Cui pulchro micat acre caput: ludũtq; decoræ
Fronte comæ: uibrant aures: adq; orbe nigranti
Prægrandes extant oculi. tum spiritus amplis
Naribus it feruens: stat ceruix ardua: qualem
Præfert marmaricis metuenda leonibus ales /
Ales / quæ uigili lucem uocat ore morantem.
Crescunt spissa toris / lateq; animosa patescũt

Pectora, cõsurgũtq; humeri, & iam sessile tergũ est
Spinaq; depressos gemino subit ordine lumbos:
Et castigatũ cohibent crassa ilia uentrem
Fundũt se lætæ clunes: subcrispaq; densis
Cauda riget setis, & luxuriantia crebræ
Velant colla iubæ, ac dextra ceruice uagantur.
Tum tereti substricta genu, mollissima flectit
Crura ferox, celsum ingrediẽs, fremituq; sup̃bit.
Grande sonat tornata cauo breuis ungula cornu,
Ingenti referens corybantia cymbala pulsu.
O dulces pastoris opes. o quanta beatum,
Quã tenet hũc tranquilla quies? ut pectore toto,
Lætitiam, totaq; fouet bona gaudia mente!
Nempe odii fraudũq; expers, exemptus inani
Ambitione, uacansq; metu, spe liber, & insons
Natiuo cultu, & gaza prædiues agresti
Ipse sibi uiuit nullo sub teste, suoq;
Pendet ab arbitrio: suus ipse est censor: & alto
Calcat opes animo, ac regũ deridet honores.
S i non tænareis illi stãt fulta columnis
Robora: cælatũq; alte laquearia subter
Ridet ebur: postemue silex asaroticus ornat
Nec maurusiacos pulchræ testudinis orbis
Delphica sustentat: nec docto trita myroni
Pocula, multiplici fiorent radiantia gemma.

Aut bis in herculea milesia uellera concha
Versantur: tenuiqꝫ satur lanugine bombyx
Luteolos follis: preciosaqꝫ fila relinquit:
Textile nec tenero sub tegmine fulgurat aurũ.
Spirantis referẽs uultus: quæ pergamos olim
Artifici descripsit acu: quæ stamina memphis:
Quæ tyros: & babylon radio pinxere sonanti.
At iacet in molli proiectus cespite membra
Qua cauus exesum pumex testudinat antrũ
Qua ue susurranti crinem dat aquatica uento
Arbor, & aut calamos, aut fixa hastilia iũgit
Cortice: statqꝫ leui casa frondea nisa tigillo:
Quam metuant intrare pauor: curæqꝫ sequaces
Sub qua iucundos tranquillo pectore sensus
Nutrit inabruptoqꝫ fouet sua corpora sopno
Syluarũ, & pecoris dominus. stant sedula circũ
Turba canes, audaxqꝫ lacon, acerqꝫ molossus
Dant ignem extritum silices: dant flumina nectar
Hausta manu: dat ager cererem, nõ caseus, aut lac
Lucorumue dapes absunt. stat rupibus ilex
Mella ferens trunco, plenoqꝫ cacumine glandem.
Illi sunt animo rupes, frondosaqꝫ resqua
Et specus: & gelidi fontes, & rosida rempe
Vallesqꝫ, zephyriqꝫ, & carmina densa uoluctũ.
Et nymphæ, & fauni, & capripedes satyrisci

Panq; rubens / & fronte cupressifera syluanus:
Sileniq; senes / subdiualesq; ithyphalli;
Et montana pales / & quo pastore pheræi
Gaudebant campi / & crinem resoluta mimallon
Et qui cornigera bicolores fronte corymbos:
Pampineãq; manu tenera quatit euius hastã:
Semper amor / semper cantus / & fistula cordi est
Semper odorati ueneris stipendia flores /
Vitarumq; altrix urbi male nota uoluptas
Talibus in studiis pastor molle exigit æuum.
Post ubi raucisonæ pinna uibrante cicadæ
Increpuere: ardẽsq; metentibus ingruit æstus
Paulisper tum cessat opus: saxiq; sub umbra
Prostrati indulgent genio; nõ mollia pleno
Desunt uina cado: non lacti mixta polenta /
Aut pinguis tergum uitulæ: placidusq; sonoræ
Lapsus aquæ: crinemq; auræ / frontemq; lacessunt.
Inde opus integrãt, donec sub nocte / coruscent
Flãmigero paruæ stellantes clune uolucres.
Ecce autem dulces labris paret ingerit uuas
Autumnus: crebræq; elisus uerbere plantæ
It per præla latex: pueriq; examine denso
Exultant lasciua cohors / circumq; supraq;
Ille manu panda pronus bibit: alter ab ipso
Sugit musta lacu / crepitãtibus hausta labellis.

Hic sua suspensum resupinus in ora racemum
Exprimit, hic socii patulos irrorat hiatus,
Irriguũq; mero sordet mentũq;, sinusq;.
Ebriaq; incertis titubant uestigia plantis.
P ostq̃ acris successit hyems, & pendula tectis
Diriguit glacies, larga strue tollitur alte
Colluceṫq; focus, coeunt uicinia simplex
Vna omnes: iuuenesq; probi, materq; seuera
Coniuge cũ duro, & pueris, & uirgine grandi.
Conuigilantq; hilares, & primæ tempora noctis
Decerpunt: molli curas abigente lyæo
Inq; uicem libantq; merũ, narrantq; fabellas,
Mutuaq; inter se ludunt: tum tibia folle
Lasciuum sonat inflato: tum carmina cantant,
Carmina certatim cantant: tum tenta recusso
Tympana supplodunt baculo, & caua cymbala pulsant,
Et læti saltãt, & tũdũt æribus æra:
Et graue conspirat cornu tuba flexilis unco:
Conclamantq; altũ unanimes, tollũtq; cachinos.
P orro autem quãta est differtæ copia uillæ
Quãq; penu diues, neq; enim uel frugibus omnis
Orrea sufficiunt, uel odoro dolia musto
Testaq; palladiis iam non uacat ulla trapetis.
Terga suis pendẽt fumoso sordida tigno:
Pertica pensilibus oneratur longa racemis:

Non uuæ arentes / non pruna / & carica desunt
Soruaq; cũ cerasis / duroq; putamine clausa
Persica nux: regumq; altas imitata coronas
Mespila: cumq; piris / miserorum munus amantum
Iam laxum í rugas malum / decoctaq; ahenis
Defruta / & omphacinus liquor / & lachrymosa sina
Et mutuata nouos sicyonia bacca sapores // pis
Tum sapa / melq; recens / edulcatiq; lupini
Et prunæ increpitans balanus: contextaq; cannis
Fiscina lacte madens / & durati sale fungi.
Annonam facilem uicinus suggerit hortus /
Murmur apricãtes niuea dant turre columbi /
Expandunt alas / & amicam blanda rogantes
Oscula / circũeunt: insertantq; oribus ora:
Iam uicibus nido incubitant genitrixq; paterq;
Iamq; oua excudunt: natisq; implumibus escam
Commansam alternãt: rostellaq; hiantia complẽt.
Adde gregem cortis / cristatarumq; uolucrum
Induperatores: laterum qui sidera pulsu
Explaudunt: uigiliq; citant titana canore.
Et regnum sibi marte parãt: quippe obuia rostris
Rostra ferũt / crebrisq; acuunt assultibus iras
Ignescunt animis / & calcem calce repulsant
Infesto: aduersumq; affligunt pectore pectus:
Victor ouans cantu palmam testatur / & hosti

Insultans uicto/pauidum pede calcat iniquo.
Ille silet: latebrasq; petit / dominumq; superbum
Ferre gemit: comes it merito plebs cætera regi
Formoso regi / cui uertice porpurat alto
Fastigatus apex: dulciq; errore coruscæ
Splendescunt ceruice iubæ: pq; aurea colla
Perq; humeros it pulcher honos: palea ãpla decen
Albicat ex rutilo/adq; torosa ĩ pectora pẽdet // ter
Barbarum ĩ morem. stat adunca cuspide rostrum
Exiguum spacii rostrum: flagrantq; tremendũ
Raui oculi: niueasq; caput late explicat auris
Crura pilis hirsuta rigent / iuncturaq; nodo
Vix distante sedet: durus uestigia mucro
Armat: in immensum pinnæq; / hirtiq; lacerti
Protenti excurrunt: dupliciq; horrentia uallo
Falcatæ ad cælum tolluntur acumina caudæ
Ipse salax totã foecundo semine gentem
Implet: & oblongo nunc terram scalpurit ungui
Rimaturq; cibos: nunc edita nubila uisu
Explorat cauto: non illum squamea tuto
Aggredit̃ serpens / non raptor ab æthere miluus.
Vocibus interea crebrum singultat acutis
Parturiens coniunx / quæ scilicet oua / subinde
Tollit anus / signatq; dies / uigilemq; lucernam
Consulit / & lunæ crescentis tempora seruans

Vt primũ gallina glocit numero impare subdit.
Versatisq; diu / sollers auscultat / an intus
Pipiat inuolucer pullus: tenerũq; putamen
Pertuderit molli rostro / adq; erumpere tentet.
P arte alia bifero plumosam corpore messem
Nutrit / & in crassa satur urinare lacuna
Anser auet / stagnũq; super pede remigat udo
Depictæ ceruicis anas: prolemq; natatum
Inuitans / nunc extat aquis / nũc mergitur alte.
Erigit explicitæ gemmata uolumina caudæ
Ambitiosus amans / ad ficu / & polline gliscit
Pellaci cantu deceptus ab aucupe turdus.
Insidit mutilo turtur / seseq; saginans
Rauca gemit / dulcesq; miser suspirat amores.
Flet uiduus pdix: queritur pegrina coturnix
Inclusi caueis. hic cæca cuniculus antra
Excauat: hic septo prægnas lepus errat in amplo
Capreoliq; / hinuliq; / & aduncis dentibus apri
Hac stertunt glires / hac femina foetat echinus
Dædala somniferos peragunt examina bombos
Plenaq; captiuos seruant uiuaria pisces.
S cilicet his opibus placide sua corpora curant
Dulciaq; inter se læti tellure magistra
Officia exercent: ut quæ neq; ferre recuset
Imperium / neq; nõ grandi mercede rependat /

Siqua laborifero debentur farra colono.
I lle autem & uolucri petit ardua sidera mente
Scrutaturq; sagax / quæ sit sentētia diuū
Quid quæq; emergēs / latitās ue / oriens ue / cadēs ue
Stella paret: quid quadruplici celer afferat annus
Cardine: quæ sulcis / quæ sint stata tempora messi:
Quidq; pecus uehat olenium: qua grādine collis
Trux nepa dilapidet: quo turbine surgat orion
Quos glomerēt ibris / aut pressus arione delphin
Aut pleas / arcturusq; senex / hyadesq; puellę.
Vnde bibant herbæ / diuini pocula lactis
Cur rubigo satis / uredoq; uitibus obsit
Quid nebulas abigat / tempestatesq; repellat /
Quod uento ingenium: quæ nubes causa serenet:
Quidq; silēs moneat / qdq; intermēstrua phoebe /
plena Vel cum pura meat / uel cum decrescere rursum
Incipit. ille etiam numeros / legesq; dierum
Prouidus obseruat. scit enim quid septima portet
In qua nascentem excepit bona delia fratrem /
Scit quoq; post decimā qd prima qd altera luces
Iniungāt operum. quo circa aut uellera lanæ
Demetit: aut grauido maturas mergit arıstas.
Aut telam locat uxoris: nam pēdula in ortu /
Posteriore / suos etiam net aranea casses.
Quæ sequitur bona uirgultis / inimica serendis

Frugibus: ergo cauet qđ obest/qđq; expedit urguet
Nouit eni quota cõnubiis: quota ptubus obstet:
Aspiret ue dies: quota pinguem emasculet ædum
Septaq; circundet pecori/quota iungat amantis
Et clandestinos iubeat miscere susurros.
Qua ponat canis hirritum/malesuadaq; pectus
Cura nimis laceret: qua tristis oberret erinnys
Nocte magis. secat ille suo sibi tempore lignum
Dolia degustat/subigit iuga ferre iuuencum
De flabris quoque/de pluuia/dulciq; sereno
Aut lunæ occasus/aut idem consulit ortus.
Tractat opus si pura micet: sin atra recedat
Aut quinto directa die: aut medio orbe retusa
Nec gracili cornu/aut triplici sit cultra corona:
Tecta subit metuens hyemis: si rubra coruscet
Tum uero expectat uentos: nec fallit eundem
Quo borean cornu quo cynthia prouocet austrũ.
Consulit & phoebi flammas an grandinis augur
Palleat/an radiis monstret discordibus imbrem
An præ se exoriens nubis agat/anniger orbem.
Circulus extremum claudens: qua rumpitur: actes
Carceris eolii moneat consurgere flatus.
Adnotat & cæli faciem: nũ stella sereno
Aethere lapsa cadat/rapidi prænuntia cauri
Conscia num subita semet caligine obumbrent

Aſtra: trahantq; hyemē: gemino thaumātias arcu
Quid ferat / aut curto cū uix ſecat aera giro:
Et poene unicolor taurina fronte minatur.
Nunc præſepe oculis / nunc bacchi ſpectat aſellos:
Quiq; noton cernit: quiq; eſt obuerſus ad arcton.
Fulgores / tonitrus / inſperſaq; uellera cælo
Brumalemq; diem / & totum ſemel aſpicit annum.
N ec non & nautis ruiturum in carbaſa nimbum
Augurat: undiſonum ſi fors mare ſurrigit ægon:
Canaq; conſpergit ſale ſaxa / & litora frangit
Tunc & triſtifico reboant montana fragore
Et repetunt ſiccum mergi: adq; ex æquore clamāt.
Ipſa uolans ſublime / auras æthramq; laceſſit
Ardea: colludunt fulicæ / plauduntq; gregatæ
Ad laſciua lacus alis pręſtringit hirundo:
Et ſummas prope radit aquas: tanæq; coaxant.
Fuſca gradu cornix lento metitur harenas
Aut fluuium capite / & madida ceruice receptat.
Crocituq; graui pluuiam increpat uſque morantē:
Clangunt naupliadæ uolucres: & peruia pinnis
Nubila conſcribunt: incertus in æquore delphin
Difflat aquas. latrant corui / uocemq; reſorbent.
Progerit oua cauis patiens formica laborum.
Blanda canis terram pedibus ſcabit. ore lapillos
Tardigradus prændit cancer: ſeſeq; ſaburrat

Adq; hæret ripę. densum occinit improbulus Mus
Straminaq; exculcat. quin centipedes Scolopēdræ
Parietibus reptant / aures pigra motat asella.
Dependent bullæ lychno / sitiensq; cruoris
Musca redit / sūmosq; proboscide mordicat artus
Nec longe a tectis Apis ingeniosa recedit.
Prunaq; / concretusq; ima cinis hæret in olla
Carboq; pellucet: neq; non prænuntiat euros
Pluma natās / folium ue errans / pappiq; uolātes.
Flammaq; cum flectit / cum sese elidit / & ipsis
Vix sedet in stuppis: scintillamq; excutit udam.
Vos quoque pastores uentos horretis: & imbres
Cum temere excursans pecus ampla ī pascua fert̄ /
Cumq; alacres ludunt agni: calcisq; proteruos
Subsultim incutiunt inter se / & cornibus hærent
Aut cum se e pastu / ui / uix / ægreq; reuellunt.
Cumq; boues liquidi suspectant lumina cæli
Olfactantq; auras / & sucos naribus udos
Crebra trahunt: dextrūq; latus consternere gaudēt
Aut lingunt aduersa pilos / aut uespere sero
Mugitu ingenti redeunt: caulasq; fatigant
Cum sibi non factos sus dissipat ore maniplos
Cūq; antro lupus exululat: cūq; improbus idem
Nec metuens hominū propius cōsistit / & offert
Se mendicanti similem / ac loca culta pererrat.

Ergo / in consilium maria aduocat: æthera / terras
Naturamq; omnem / uiuitq; auctoribus astris
Cura deum agricola / adq; animo præscita recenset
Et rerum euentus sensu præsagit acuto.
Hanc o cælicolæ magni concedite uitam:
Sic mihi delicias: sic blandimenta laborum
Sic faciles date semper opes. hac iproba súto /
Vota tenus. Nunq̄ certe / nūq̄ illa precabor
Splendeat ut rutilo frons inuidiosa galero:
Tergeminaq; grauis surgat mihi mitra corona.
Talia fesuleo lentus meditabar in antro
Rure suburbano medicum: qua mons sacer urbē /
Meoniam / longiq; uolumina despicit Arni.
Qua bonus hospitiū felix / placidamq; quietē
Indulget laurens: laurēs haut ultima phoebi
Gloria: iactatis laurens fida ancora musis:
Qui si certa magis indulserit otia nobis
Afflabor maiore deo: nec iam ardua tantum
Sylua / meas uoces / montanaq; saxa loquent̄:
Sed tu (si qua fides) tu nostrum forsitan olim
O mea blanda altrix non aspernabere carmen
Quāuis magnorum genitrix Florentia uatū:
Doctaq; me triplici recinet facundia lingua.

Florētiæ: xi. Nonas nouēbres M.cccclxxxiii.

